

Valgets og særlig da i Stemmeoverførings Metode og Taktik, thi gør han ikke det, vil han ingen Forstaaelse have af Ordningens Betydning for Stemmeseddelen og faktisk være ganske ude af Stand til paa begrundet Maade at lægge sin Indflydelse i Vægtskaalen ved Valgets Planlæggelse. Og jeg vover dristigt den Paa-stand, at særdeles faa Vælgere vil være i Stand til i det Omfang, det er fornødent, at sætte sig ind i den Sag; de vil opgive det straks, derom nærer jeg ikke allerfjerneste Tvivl. Dette Forslag vil derfor lægge hele Indflydelsen paa dette aldeles afgørende Punkt ved Benyttelsen af Lovforslaget i Partibestyrelsens Haand.

Men jeg gaar videre og hævder, at ikke een Partibestyrrelse i det hele Land vil, naar dette Lovforslag formentlig inden mange Timer er vedtaget, være udrustet med Viden til at gaa til denne Opgaves Løsning. Det er nemlig nødvendigt derfor, at Metoden, som skal bringes til Anvendelse ved Folketingsmedlemmernes Udvalgelse af Rækken, maa være Partibestyrrelsen fuldstændig klar. Er den ikke det, ja, saa vil Listen, den, hvis Orden i Virkeligheden bliver afgørende for, hvem af de opstillede Personer der vil komme ind i Folketinget, faa en fuldkommen Tilfældighedens Karakter. Og er Partibestyrrelserne klare over, hvorledes Landet ligger, forstaar de virkelig Enkelthederne i det Forslag, som her kastes til dem — jeg kan gerne sige i den tolvte Time før Valget —, nærer jeg ingen Tvivl om, at saa vil i mange Amter vældige Brydninger mellem modstridende Interesser indenfor Amtopstillingskredsen blive Resultatet, og Følgen af saadanne Brydninger kender vi alle fra det praktiske Liv. Følgen bliver i næsten alle Tilfælde, at Kompromisset kommer til Højbords, det vil ogsaa ske i Masser af Tilfælde ved denne Opstillingslistes Dannelse. Jeg og det Mindretal, paa hvis Vegne jeg har den Ære at tale, tror ikke, at Folketingets Dygtighed og Arbejdsevne vil vinde ved den Fremgangsmaade. Hertil kommer endvidere, at Opstillingsbegrebet er i højeste Grad egnet til at forvirre Vælgerne. Den almindelige Vælger vil lægge langt mere ind i Begrebet Opstillingskreds, end der virkelig ligger, ganske naturligt, fordi han er vant til, at den Kreds, i hvilken Opstillingen finder Sted, ogsaa er den, i hvilken Valget finder sin Afgørelse. Følgen deraf bliver den, at Valgets Resultat i Masser af Tilfælde nødvendigvis maa forekomme Vælgeren fuldkommen ufor-

staaeligt. Han vil ikke kunne begribe, at af Opstillingskredsens Kandidater tilhørende de forskellige Partier maaske slet ingen bliver valgt, eller maaske den bliver valgt, der er opstillet af det Parti, som det er ham med Vished bekendt mønstrer det mindste Antal Stemmer i Kredsen. Og det vil være ham fuldkommen ubegribeligt, naar Amtsafstemningen kommer til hans Kundskab, at han muligvis ikke mellem de valgte Kandidater finder den, som indenfor Amtskredsen for det paagældende Partis Vedkommende har faaet det største Antal Kryds paa Stemmesedlerne. Det er nemlig ingenlunde sikkert, at han finder Vedkommende blandt de valgte, det kan godt være, at han blandt de valgte og først blandt de valgte finder en af Partiets Kandidater, som har staaet betydeligt længere nede i Rækken ordnet efter Antallet af Kryds, der er tilfaldet Partiets Kandidater, end den, der har faaet de fleste Kryds. Forvirring og Kaos vil ganske afgørende blive denne Valglovs første Resultat.

Jeg vil pege paa denne Sag med saa meget større Styrke, som det maa erindres, at rundt i Kredsene har man nu foretaget Opstilling af Kandidater paa det gamle Grundlag, paa Grundlaget: Valg i Enkeltmandskredse, og endskønt det maa haabes, paa Grund af Valgdagens umiddelbare Nærhed, at de fleste Steder de Aftaler om Kandidatopstillinger, der er truffene, vil holde, nærer jeg dog ikke Tvivl om, at der ikke vil kunne bebrejdes hverken Parti eller Kandidat noget, hvis man fra den ene eller den anden Side erklærer, at Opstillingen er foregaaet under ganske andre Forudsætninger end dem, der ved Vedtagelsen af dette Lovforslag er til Stede. Ingen af Parterne behøver derfor at føle sig bunden, og hvad vil Resultatet blive? Det vil blive dette, at selv om man troede, at man havde sine Sager i Orden, maaske forlængst, skal nye Forhandlinger begynde, nye Forhandlinger, der skal føres paa et Grundlag, der i Virkeligheden staar alle interesserede Parter fuldkommen uklart. Mindretallet haaber, at alle denne komplicerede Valgmaskines Enkeltheder vil passe ind i hinanden paa en saadan Maade, naar det skal anlægges paa det praktiske Liv, at Hjulet virkelig kan gaa rundt. Ingen har Vished derfor, heller ikke de ærede Forslagsstillere, og derfor forstaar jeg saa inderlig godt de Forbehold med Hensyn til dette høje Tings Formands Bemyndigelse til eventuelle Ændringer, som den